

HALÁSZ MARGIT

Treno Ongaro

7.

Hiába, hiába már megint az első osztályon találok magam. Nem kapok máshova jegyet. Akármerre néz a szem, késő húszas, kora harmincas ifjú férfiakat lát. Kényelmesen elhelyezkedem. A fenébe is, utazni jó. Útközben hatékonyabban tud bambulni az ember. Babalét, mintha többfunkciós bölcsőben ringatnának, kedvemre gögicsélhetek. Idegen arcok vesznek körül, mégis összetartozunk. Célunk közös, megérkezni az állomásra.

Félrebiccentett fejfel kukucskálok. Hátha történik valami. Neonrózsaszín partvisnyél fekszik előttem az egyik ülés mögé dugva. Nocsak, nocsak, ez meg mi a csoda? Egy szálfá fiatalember ülése mögött pihen, csakis az övé lehet. Viszont a szimpatikus ifjú férfi egyáltalán nem úgy van öltözve, mint aki takarításból keresi a mindennapi betevőjét. A rózsaszín partvisnyél végére barkácsszakkörösen rá van ragasztva egy papírdoboz hevenyében lemetezett oldala. Ez biz molinó lesz. Molinó a javából. A dobozon mindenféle szívárványszín ábrák, melyeket nem tudok beazonosítani. Nemzetek között tudat alatt vándorló motívumok lehetnek. És a szöveg. Bocs, apa, meleg vagyok. Összeáll a kép, a vidéki város felvonulásáról jön vissza a székesfővárosba a sok fiatalember. Nekem kissé sok a szívárványból, én egyet szoktam egyszerre látni. Na jó, egyszer láttam duplát is. Egy biztos, a szívárvány pusztá látványa mindig erős érzelmeket kelt bennem. Persze, hisz megmondatott, víz által soha többé nem pusztul el a világ. Más által fog. Vigyázó szemetek az égre vessétek.

Írtam már, hogy a kalauzkisasszonyok egyenruhája simán felveszi a trendharcot a Lufthansa-kisasszonyokéval? Az Emiratesszel viszont nem, ott van egy minőségi ugrás. Egyszer láttam élőben két pilótát és nyolc Emirates-kisasszonyt tipegni-topogni egyik repülőtér tranzitónájában. Szó bennszakadt, hang fennakadt, amikor megláttuk őket. Olyanok voltak, mint egy új teremtség egyedei, makulátlanok, tökéletesek, szépek. Tudományos-fantasztikus filmben való jelenet volt, zombinak éreztem magam.

Elég nagy a zaj a vonatkocsiban, a fiatalemberek trécselnek, tréfálkoznak. Összetartoznak, értik egymás poénjait. Ameddig a szem ellát, én vagyok

egyedül nő. Mármint külsőre. Vagy mégsem? Megérkezik két kalauznő. Párban jönnek, egyik csinosabb, mint a másik. Készítem a jegyem. Ez valami gyerekkori megakadás lehet, hogy én mindenhova félórával előbb szeretek érkezni, a jegyemet is olykor húsz percig szorongatom a markomban. Vagy még tovább. Különösen akkor, ha állomás következik, és épp nálam akad meg a sor.

Ezen gondolkodom, mély belső gondolati energiákat mozgatok, fájdalmas traumákat, nagyot döccen a vonat, percegnek a nagyvasak, csak ki ne sikoljon. Eddig menetiránynak háttal ültem, udvariasan megkérem az egyetemista külsejű utastársamat, nem cserélné-e velem elbeszélői szemszöveget. Szívesen, mondja. Jól megjáróm ezzel a szemszöveg-cserével. Végre nyújtanám a jegyem a kalauznőnek, amikor állomás miatt lassít a vonat. Ha nem csereberélgetem a helyem, simán túl lennék a jegykezelésen, és bámulódhatnék kedvemre. No de sebjaj! Ami késik, nem múlik.

Új szemszögemből más távlatok nyílnak. Kissé sajnálom a szívárványos molinót, nekem nagyon tetszenek az erős színek, inspirálnak. Innen nézve minden szürke, fehér és seszínű. Viszont van történet. Hegyezem a fülem, mint egy hallássérült anyós. Beszédfoszlányokból kell összeraknom a helyzetképet, kreatív írói feladatnak tűnik. Igen, igen, összeáll a kép. Egy fiatalember jogszerűtlenül bitorolja az ülést. Nincs jegye. Viszont szeretne beszélgetni a barátjával, akinek van jegye. Úgy gondolja, amíg nem jön a jogos utas, kihasználja a lopott perceket. A kalauzkisasszony elhivatott és hajthatatlan. Ezt a helyet megvette valaki, látom a gépemen, bármikor felszállhat, legyen üres az a hely, ismétli. Legalább tíz perce folyik a vita. A MÁV-közeg egyre csak a valakivel példálózik. Őszinte leszek, kezd érdekelni ez a Valaki, akinek ilyen nagy respektje van. Biztos valami nagykutya, gondolom. De hát a nagykutya nem utaznak vonaton. Ez csak a messzi északon divat.

Lapos kis állomás következik, népes társaság tarkáll az épület előtt. Középen hófehér inges, aranyköpenyes, kalapos férfi, körötte tarkabarka rakott szoknyás asszonyok, lakkcipős kislányokkal az ölükben. A napnál is világosabb, a kalaposé a hely. A fészekbitorló nem mozdul, a kalauznőnek mennie kell, nincs idő hadakozni. És a Valaki közeledik. Már

a léptei is tekintélyt parancsolnak. Megáll. Szépen faragott botját hóna alá kapja. Keresi a jegyét. A kalauznő ott terem. A fiatalember ráérősen készülődik. Feszült csend. Az aranyköpenyes leül. Szemlélődik. Botja végével felpöcköli a kalapját. Izzad a homloka. Melege van. Fűjtat. Piheg. Ilyen melegre azért ő sem számított.

8.

Az ember felszáll a vonatra, de a gondjai nem szállnak fel, mert nem férnek be a keskeny vonatajton. A mozdony elindul, a gondok mackósan futnak a vonat után, aztán feladják. Szegényeknek nem bírja a szívük. A jobb érzésű ember ilyenkor integet nekik, ne halljak rosszat felöletek, majd jövök, mondaná, de nem mondja. Jól tudja, a gondok ott maradnak az állomáson, elidőznek a restiben, vesznek egy-két keresztretjtvényt, és papírdobozokat gyűjtenek éjszakára, hogy ne fázzanak. Hideg az éjszaka, a gazdájuk sehol, valahol csak meg kell hálniuk nekik is, nem?

És a vonat megy. Még hogy megy! Pár centivel a föld fölé emelkedik, ha szárnyakat is adtak volna a jegy mellé, repülnénk. Fékezéskor térünk magunkhoz, amikor egy-két hanyagul elhelyezett csomag képében fejbe kólint bennünket a prózai valóság. Masszírozgatom a halántékom, ez tényleg nagyon érzékeny rész, be fog kékülni. Úgyse fogja senki elhinni, hogy a fejemre esett egy csomag a vonaton. Valami hihetőbb magyarázaton gondolkodom, miközben az alkony észrevétlenül meglepi a tájat. A téli erdőben egy szarvascsapás süppedt ösvénye kalandra csábít. Elindulok az ösvényen, hátha eszembe jut valami jó magyarázat. Megyek, megyek, ropog a hó a talpam alatt, a vonat gyorsít, elbóbiskolok. Bent járok a sűrűben, a fagy bütykös ujjja roppantja a vékony ágakat, morzézna a fák. Ha fineszes hekker lennék, feltörném a kódot. Szívesen kihallgatnám, miről diskurálnak.

A fák és az utasok arról suttognak, hogy van az erdőben egy szarvas, amit a vadászoknak nem sikerül kilőniük. Amolyan csodaszarvas, az őrületbe kerget mindenkit. Két vadász szenvedett sportbalesetet miatta, egyik majd esztét veszítette, amikor három éjjel, három nap űzte éhen-szomjan. A vadásztársaság feje felkerekedett, na, majd ő megmutatja, ki a legény a gáton. Olyan vad még nem született, aki az ő eszén és puskacsövén túljárt volna. De halljatok csudát, nevezett fejese fejedelem

másnap hajnalban szarvas nélkül tért meg a már nem annyira szeretett szeretőjéhez.

Nagyot fékez a vonat, feljeredek. Nem egy-két, hanem az összes csomag szanaszét repül. Ennek a fele sem tréfa! Kopott lakkos körmű kalauznő jön. Tessék? Hogy mi? Valamit elgázolt a vonat. Ember-e vagy állat? Csak egy állat. Egy szarvas, mondja. Én istenuccse látni akarom azt a szarvast. Rábízom a csomagjaimat az utastársaimra, leszállok, és elindulok a mozdony felé. Baljósan sziszeg a légfék, pára száll a vonat alól, derékig beterít. Rendületlenül haladok. Űz, hajt valami a szarvas felé, mint Csicsikókot sarkallták a holt lelkek. Mégsem gogoli a légkör, inkább tolsztoji. Anna Karaniná-s mozdony ez a javából.

És igen. Mindjárt megpillantom, azaz megpillantanám. Egy vasutasruhába öltözött férfi elem áll. Láthatósági mellény van rajta. Hova, hova, kérdezi. Menjek vissza a helyemre, amíg szépen mondja, nem nőnek való látvány. Udvariasan megköszönöm a szíves tájékoztatást. Közben kész a fejemben a terv. Visszaszálllok a vonatra, de csak azért, hogy a másik oldalon újra leszálljak. Nem és nem, én csak látszólag adom fel ilyen könnyen a dolgokat. Minden további nélkül visszafordulok jobbról, ha balról zavartalanul és békésen ugyanoda juthatok.

Térdig érő hóban gázolok, mint a felfedező a valahai Delta műsorban. A szám elé kötött sálam derek. Kár, hogy nem látom. Kézre való kis bokor mutatja magát, elbújok, onnan leselkedem. Épp steklámpát üzemelnek be. Mindenki kiabál valamit valakinek. Nem hallok tisztán egyetlen szót sem. Mégis mindent értek. Magyarul beszélnek. Tájmagyarul. Gyermekkoromból ismerem ezt a nyelvet. Disznóöléskor kiabáltak így egymásnak a férfiak.

Semmi kétség. Ami a vadászoknak nem sikerült, azt most elvégezte a vonat. Szép agancsa gyűlva gyullad, tizenhárom gyertya fénylik a hóban. A vasutasok eltakarítják, ami a testből marad. Vajon kié lesz a kapitális agancs? Valami forgalmi irodában az állomásfőnök szobájába kerül? Csillárnak. Vagy a vadásztársaságot illeti a jog? Fogasnak.

Visszaszálllok a vonatra, nehogy a semmi közepén felejtsem a térdig mínuszban. Megköszönöm a csomagjaim őrzését. Befészkelődöm a meleg zugba. Talpamon érzem a fűtőtest forróságát. Elindul a vonat. Letörlöm a párát az ablaküvegről, mert érzem, a történetnek itt nincs vége. Bámulom a sötét erdőt. Iszkolnak a fák. A szarvast pillantom meg. A havas fák között versenyt nyargal a vonattal.